

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 242/2025-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] zastúpenej Advocatur Gémeš, Filipová & Partner AG, reg. č. FL-0002.539.075-9, Städtle 17, Vaduz 9490, Lichtenštajnské kniežatstvo, konajúcej prostredníctvom organizačnej zložky BOOM & SMART Slovakia, Mostová 185/2, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 12CoP/39/2024-1823 z 12. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 1. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie rodinného a súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom. Ústavná sťažnosť obsahuje návrh sťažovateľky na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia podľa § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) až do rozhodnutia ústavného súdu o jej ústavnej sťažnosti.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka je matkou dvoch maloletých detí – [REDACTED]

[REDACTED] pochádzajúcich z manželského vzťahu s [REDACTED] (ďalej len „otec maloletých detí“), ktorý je občanom Spojených štátov amerických. Maloletá [REDACTED] sa síce narodila v Dubaji, ale od jej štyroch mesiacov už žila a bývala s matkou a otcom v štáte Florida. Maloletá [REDACTED] sa narodila v USA, kde nepretržite žila od narodenia spolu s rodičmi až do jej neoprávneného premiestnenia sťažovateľkou. Obe maloleté deti majú americké štátne občianstvo. V rámci konania o rozvod manželstva rodičia uzavreli v roku 2021 predbežnú dohodu o riešení dočasných záležitostí, ktorej súčasťou bol aj dočasný plán o spoločnom využívaní času s maloletými deťmi, pričom sťažovateľka ostala bývať s deťmi v ich rodinnom dome a otec sa odsťahoval na iné miesto. Keď sa otec 7. septembra 2021 dostavil do bydliska sťažovateľky na účel realizácie kontaktu s maloletými deťmi, zistil, že dom je prázdny a sťažovateľka mu následne oznámila, že odišla s maloletými deťmi na Slovensko. Na základe týchto udalostí príslušný súd v štáte Florida, USA, vydal 24. septembra 2021 príkaz na prevzatie maloletých detí, na základe ktorého sú dotknuté orgány oprávnené prevziať maloleté deti od akejkoľvek osoby, ktorá ich zadržiava, a odovzdať ich do starostlivosti otca, ktorý privedie deti do štátu Florida, USA. Sťažovateľke uložil povinnosť bezodkladne navrátiť maloleté deti do štátu Florida, USA. Keďže sťažovateľka uvedený príkaz nerešpektovala, súd vydal 14. marca 2022 konečné rozhodnutie o rozvode manželstva, s ktorým spojil aj úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Súčasťou rozhodnutia bol aj rodičovský plán, podľa ktorého je v najlepšom záujme maloletých detí, aby výlučnú zodpovednosť a rozhodnutie o dôležitých otázkach týkajúcich sa maloletých detí mal otec.

3. Návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) 4. júla 2022 sa otec domáhal nariadenia návratu oboch maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu – USA – tvrdiac, že sťažovateľka obe deti premiestnila neoprávnene, teda bez jeho súhlasu i vedomia a bez rozhodnutia amerického súdu, ktorý by jeho súhlas s vystáňovaním maloletých detí nahradil.

4. Okresný súd návrhu otca vyhovel a uznesením (v poradí druhým, pozn.) č. k. 38P/105/2022-1208 z 13. decembra 2023 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) nariadil návrat oboch maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu – štátu Florida, USA, a sťažovateľke nariadil zabezpečiť návrat detí v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia. Určil, že ak si sťažovateľka svoju povinnosť nesplní a maloleté deti do krajiny ich obvyklého pobytu nevráti, otec je oprávnený po uplynutí stanovenej lehoty maloleté deti na tento účel prevziať. Súčasne v prípade navrátenia maloletých do krajiny ich obvyklého pobytu spolu so sťažovateľkou uložil otcovi povinnosť poskytnúť primerané záruky na účel zabezpečenia návratu detí do USA, a to konkrétne – umožniť sťažovateľke sprevádzať maloleté deti do krajiny ich obvyklého pobytu a znášať všetky cestovné náklady spojené s ich návratom,

- po dobu 6 mesiacov od návratu maloletých detí zabezpečiť bývanie pre sťažovateľku a maloleté deti v samostatne plne zariadenom apartmáne a po uvedenú dobu uhrádzať náklady spojené s užívaním bytu,

- poskytovať sťažovateľke finančnú podporu najmenej 900 dolárov mesačne po dobu minimálne 6 mesiacov od návratu,

- zabezpečiť potreby, stravu a dopravu pre sťažovateľku a maloleté deti po dobu minimálne 6 mesiacov od návratu,

- uhrádzať sťažovateľke zdravotné poistenie minimálne po dobu 6 mesiacov od návratu,
- dodržať svoj záväzok nevymáhať od sťažovateľky výživné na maloleté deti,
- zabezpečiť bezodkladne po návrate maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu psychologickú terapiu a poradenstvo pre maloleté deti u miestnych odborníkov na duševné zdravie a dodržiavať odporúčania týchto odborníkov,
- zapojiť sťažovateľku do života maloletých detí po návrate do krajiny ich obvyklého pobytu v zmysle náhradného dočasného rodičovského plánu z 24. júla 2023 a byť nápomocný sťažovateľke pri riešení akýchkoľvek ďalších potrieb.

4.1. Okresný súd v prejednávanej veci, aplikujúc Dohovor o občianskych aspektoch medzinárodných únosov detí [(publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 119/2001 Z. z.; (ďalej len „Haagsky dohovor“)], a § 123 a nasl. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), dospel k záveru, že sťažovateľka neoprávnene, t. j. bez jednoznačného a nespochybniteľného súhlasu otca premiestnila maloleté deti z krajiny ich obvyklého pobytu na územie Slovenska. Vyhodnotil konanie sťažovateľky ako porušovanie opatrovnickeho práva otca, pretože sťažovateľka maloleté deti na Slovensku zadržíava bez toho, aby sa na tom s otcom maloletých detí spoločne dohodli, teda týmto konaním dochádza k porušovaniu čl. 3 Haagskeho dohovoru. K otázke uplynutia ročnej lehoty od neoprávneného premiestnenia maloletých podľa čl. 12 Haagskeho dohovoru uviedol, že na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že maloleté deti boli na územie Slovenska neoprávnene premiestnené až 6. septembra 2022, teda jednoročná lehota v zmysle Haagskeho dohovoru pred podaním návrhu na nariadenie návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu neuplynula.

4.2. Súčasne sa okresný súd zaoberal existenciou výnimiek pre nenariadenie návratu maloletých detí podľa čl. 13 Haagskeho dohovoru, ktorého aplikácie sa sťažovateľka domáhala, pričom dospel k záveru, že tieto dané neboli. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal totiž okresný súd preukázané, že otec svoje opatrovnicke právo k maloletým deťom vykonával a sťažovateľke neudelil nesporný a zrozumiteľný súhlas s premiestnením maloletých detí mimo USA, preto nebol daný dôvod na aplikáciu výnimky podľa čl. 13 písm. a) Haagskeho dohovoru. Rovnako nebolo preukázané, že by návrat maloleté deti vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ich inak priviedol do neznesiteľnej situácie, teda nebol daný dôvod na nenariadenie návratu ani podľa čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru. Súd neuveril tvrdeniam sťažovateľky, že otec je drogový závislý, pretože dôkazy predložené sťažovateľkou nie sú spôsobilé preukázať závislosť otca na drogách. Pokiaľ išlo o hrozbu vážnej psychickej ujmy maloletých detí spôsobených ich odlúčením od sťažovateľky a potenciálnu hrozbu jej trestného stíhania v USA pre medzinárodný únos, okresný súd odkázal na závery zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu a skutočnosť, že otec na rozdiel od sťažovateľky splnil všetky povinnosti, ktoré mu boli uložené na pojednávaní 14. júla 2023. Sťažovateľka sa však v zmysle pokynu okresného súdu neobrátila na príslušný súd v štáte Florida, nespolupracovala s otcom na vytvorení rodičovského plánu a nepožiadala o udelenie víz umožňujúcich jej vstup na územie USA. K sťažovateľkou predloženému súkromnému znaleckému posudku vypracovanému znalkyňou PhDr. Martou Halašovou, PhD., okresný súd uviedol, že závery znalkyne týkajúce sa odlúčenia maloletých detí od sťažovateľky sú všeobecné, pričom znalkyňa u detí nekonštatovala akékoľvek konkrétne špeciálne poruchy alebo ochorenia, v dôsledku ktorých by maloleté deti mali byť fixované len na sťažovateľku, znemožňovali by im možnosť vytvárania blízkych vzťahov s inými osobami a v dôsledku ktorých by mali byť fixované len na jedno konkrétne miesto v rámci Slovenska. Pokiaľ ide o psychologické vyjadrenie

Centra poradenstva a prevencie so sídlom v Lučenci, toto okresný súd vyhodnotil ako neobjektívne, keďže vyšetrenia maloletých detí a sťažovateľky sa uskutočňovali bez participácie otca a za situácie, keď maloleté deti po dlhší čas nežijú s otcom, sú dlhodobo (neoprávnené) vo výlučnej starostlivosti sťažovateľky. Napokon sa okresný súd vyjadril aj k potenciálnemu trestnému stíhaniu sťažovateľky v USA a v tejto súvislosti uviedol, že v čase vyhlásenia rozhodnutia nedisponuje relevantnou informáciou o tom, že by sťažovateľka bola trestne stíhaná v USA, prípadne že by bol na ňu aktuálne vydaný zatykač v súvislosti s únosom maloletých detí. V závere pripomenul zodpovednosť sťažovateľky za jej rozhodnutie žiť v zahraničí a založiť si rodinu s cudzincom, z čoho pre ňu plynú aj adekvátne následky.

5. Na základe odvolaní sťažovateľky a kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec krajský súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 CMP ako vecne správne a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5.1. V celom rozsahu sa stotožnil so záverom okresného súdu, že krajinou obvyklého pobytu maloletých detí je USA, kde obe maloleté deti nepretržite žili a mali svoje väzby a zázemie až do ich premiestnenia sťažovateľkou, pričom táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi konania sporná. Zhodne s okresným súdom konštatoval, že sťažovateľka premiestnila maloleté deti neoprávnené, teda bez nesporného a zrozumiteľného súhlasu otca, ktorý až do ich premiestnenia na územie Slovenskej republiky riadne vykonával svoje opatrovnícke právo. Krajský súd v súvislosti s odvolacou námietkou sťažovateľky o nevykonaní navrhnutých dôkazov zdôraznil, že okresný súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal vyjadrením Centra poradenstva a prevencie v Lučenci, ktoré vyhodnotil ako neobjektívne, keďže vyšetrenia detí a sťažovateľky sa uskutočňovali bez participácie otca. Závery znalkyne v znaleckom posudku predloženom sťažovateľkou považoval za všeobecné, pričom pri vypracovaní posudku sa nezúčastnil otec, a preto znalkyňa disponovala len informáciami od sťažovateľky. Dodal, že v každom prípade odlúčenie dieťaťa od rodiča – únosc, s ktorým má dieťa bezprostredný kontakt, bude znalec logicky konštatovať riziko existencie určitej ujmy. Nebol preto ani dôvod na nariadenie výsluchu znalkyne. V tejto súvislosti poukázal na § 123 ods. 2 CMP, z ktorého vyplýva, že v návratových konaniach je obmedzená zásada oficiality a vyšetrovacieho princípu pri zisťovaní skutočného stavu veci, čo je odôvodnené potrebou uskutočniť konanie v čo najkratšom čase a v záujme maloletého dieťaťa. Súd preto môže pristúpiť k zamietnutiu návrhov účastníkov konania na doplnenie dokazovania, v prípade keď vyhodnotí, že tieto dôkazy nie sú v zmysle § 123 ods. 2 CMP pre vec potrebné na zistenie skutočností podľa § 123 ods. 1 CMP. Odvolací súd zhodne s okresným súdom nepovažoval nesúhlas maloletej [REDAKOVANÉ] s jej návratom do USA za rozhodujúci, a to vzhľadom na jej vek (7 rokov), keďže deti v tomto veku vo všeobecnosti nie sú dostatočne rozumovo a vôľovo vyspelé na to, aby dokázali vytvoriť a prezentovať vlastný názor. Za nedôvodnú považoval aj námietku sťažovateľky o porušení jej práva na spravodlivý súdny proces v dôsledku uskutočnenia pojednávania 24. novembra 2023 o 8.30 h v jej neprítomnosti napriek žiadosti o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov. Podľa odvolacieho súdu sťažovateľka v konaní netvrdila také skutočnosti, ktoré by preukazovali, že bude bezprostredne ohrozená fyzická alebo psychická integrita maloletých detí alebo im bezprostredne hrozí zanedbávanie. Poukaz sťažovateľky na „vytrhnutie“ detí zo známeho prostredia, v ktorom majú založené rodinné a sociálne väzby, nemôže svedčiť o tom, že je v najlepšom záujme maloletých detí,

aby ich neoprávnené premiestnenie bolo legalizované. Záruky predložené otcom predstavujú podľa názoru odvolacieho súdu zabezpečenie ochrany detí po návrate, pričom sťažovateľka ich konkrétnymi dôkazmi nespochybnila. Rovnako nepreukázala, že by jej v USA hrozilo trestné stíhanie a odsúdenie za rodičovský únos.

II. Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že maloleté deti žijú na Slovensku už viac ako 3 roky, pričom otec sa začal domáhať ich návratu do USA až uplynutím 10 mesiacov od ich odchodu na Slovensko. Maloletá ■■■■■ za svoj domov považuje Slovensko, rozpráva iba po slovensky a je v každom smere fixovaná a plne odkázaná na osobu sťažovateľky, pričom v USA nemá vytvorené žiadne väzby. Maloletá ■■■■■ má na Slovensku zabezpečené stabilné rodinné a sociálne zázemie a v súčasnosti navštevuje prvý ročník základnej školy. Obe maloleté deti sa vyjadrili, že chcú ostať so sťažovateľkou na Slovensku, pričom v prípade mal. ■■■■■ len samotná myšlienka na odchod do USA jej spôsobuje nepriaznivé psychické rozpoloženie. K tvrdeniam konajúcich súdov týkajúcim sa predloženého psychologického vyjadrenia Centra poradenstva a prevencie a znaleckého posudku uviedla, že otcovi nemohla prikázať, aby pricestoval na Slovensko a podrobil sa znaleckému skúmaniu či psychologickému vyšetreniu, pričom opakovane žiadala okresný súd, aby nariadil znalecké dokazovanie, v rámci ktorého by mohol zaviazat' otca maloletých detí povinnosťou podrobiť sa znaleckému skúmaniu. Sťažovateľkou predložené psychologické vyjadrenia, ako aj znalecký posudok jednoznačne potvrdzujú, že už v čase ich vypracovania existovalo vážne nebezpečenstvo, že návrat do USA by maloletým deťom spôsobil trvalú a neodstrániteľnú duševnú ujmu. Sťažovateľka tvrdí, že ak konajúce súdy nepovažovali predložené dôkazy za objektívne, bolo ich povinnosťou v súlade s § 36 CMP nariadiť znalecké dokazovanie, keďže nemohli mať bez ďalšieho jednoznačne zodpovedanú otázku nenaplnenia výnimky v zmysle čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru. Nevyhovením návrhu na vypočutie znalkyne a návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania došlo podľa sťažovateľky k porušeniu jej práva na spravodlivé súdne konanie. Odvolací súd sa pritom žiadnym spôsobom nezmienil o tom, že sťažovateľka aj kolízny opatrovník zhodne navrhli vykonať nové znalecké dokazovanie týkajúce sa hrozby vážnej psychickej ujmy u maloletých detí. Ani jeden z konajúcich súdov súčasne nezohľadnil osobitý vzťah maloletých detí k ich starej matke, preto je napadnuté rozhodnutie arbitrárne a svojvoľné. Sťažovateľka je tak presvedčená o nesprávnom právnom posúdení existencie výnimky v zmysle čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru.

7. Sťažovateľka zdôrazňuje, že ako osoba, ktorá sa vzdala „trvalého pobytu“ v USA a tým aj postavenia zákonného rezidenta, má možnosť získať víza len s obmedzenou platnosťou. Nič nenasvedčuje tomu, že by sa mohla s prihladením na útek z USA uchádzať o SB1 víza. Nespĺňa pritom dve z troch podmienok na udelenie víz tohto typu, o čom informovala aj okresný súd. V rámci odvolacieho konania predložila okrem žiadosti o udelenie SB1 víz aj následnú odpoveď americkej ambasády o neudelenie SB1 víz. Z tohto dôvodu je nepochopiteľné konštatovanie krajského súdu, že sťažovateľka má možnosť požiadať o SB1 víza, pretože odvolaciemu súdu bolo predložené odmietavé rozhodnutie ambasády. Je teda vylúčené, aby príslušný súd štátu Florida rozhodujúci o opatrovníckych právach k maloletým deťom zveril maloleté deti do jej osobnej

starostlivosti, resp. do striedavej starostlivosti, keďže sťažovateľka bude oprávnená zdržiavať sa území USA len obmedzený čas. Konajúce súdy založili podľa sťažovateľky svoje rozhodnutia na záveroch, ktoré nemajú základ v predložených dôkazoch, v dôsledku čoho sa dôsledne nevysporiadali s podstatnými otázkami týkajúcimi sa možnosti sťažovateľky zotrvať v USA a docieľiť zmenu opatrovníckych práv aspoň v takom rozsahu, ako to bolo pred jej odchodom z USA.

8. V súvislosti s hrozbou jej trestného stíhania v USA sťažovateľka poukazuje na komunikáciu s advokátom pôsobiacim v oblasti trestného a rodinného práva v USA, ktorá svedčí o tom, že hrozbu trestného stíhania riadne preukázala. Vytýka konajúcim súdom, že nevyzvali príslušné orgány v USA na poskytnutie informácií v súvislosti s hrozbou jej trestného stíhania na území USA za únos maloletých detí a oznámenie, či sa na začatie trestného stíhania vyžaduje súhlas otca maloletých detí, resp. či budú príslušné trestné orgány vo veci konať aj napriek jeho výslovnému nesúhlasu, či má čestné vyhlásenie otca predložené v návratovom konaní relevanciu v súvislosti s trestným stíhaním a či môžu miestne či federálne orgány činné v trestnom konaní poskytnúť záruky o tom, že pre prípad návratu sťažovateľky do USA nebudú proti nej viesť trestné stíhanie a pod. Uvedené informácie majú pritom podľa sťažovateľky priamy dopad na to, či je daná existencia výnimky v zmysle čl. 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru. Okresný súd sa však obmedzil iba na zisťovanie, či v rozhodnom čase prebiehalo proti osobe sťažovateľky trestné stíhanie.

9. Sťažovateľka akcentuje neprimeranú dĺžku súdneho konania v trvaní 2 rokov a 4 mesiacov, počas ktorých sa maloleté deti zdržiavali na území Slovenskej republiky. Aj dĺžka pobytu detí na území Slovenska má vplyv na to, či im následný návrat do USA spôsobí psychickú ujmu. K oddiaľovaniu návratu detí došlo v dôsledku neprimeranej dĺžky predovšetkým odvolacích konaní a vyčkávaním otca maloletých s podaním návrhu na ich návrat, a nie jej správaním.

10. Napokon sa sťažovateľka vyjadruje k zárukám, ktoré poskytol otec v súvislosti s jej návratom do USA. Uvádza, že ide len o dobrovoľné záväzky otca, ktorý svoj názor môže kedykoľvek zmeniť, čo zakladá značnú mieru neistoty pre sťažovateľku, najmä s ohľadom na to, že otec jej v minulosti zamedzil prístup k financiám, krivo ju obvinil z domáceho násillia a pokúsil sa nafiingovať únos maloletých detí sťažovateľkou a zbavil ju opatrovníckych práv k maloletým deťom v USA, čím docieľil, že má výlučné opatrovnícke práva k maloletým deťom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v namietanom porušení označených práv sťažovateľky podľa ústavy, listiny a dohovoru krajským súdom v konaní o nariadení návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu – Spojených štátov amerických. Sťažovateľka identifikuje zásah do svojich práv v arbitrárnych a neodôvodnených záveroch krajského súdu týkajúcich sa nesprávnej aplikácie čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru, t. j. posúdenia existencie dôvodov na nenariadenie návratu maloletých detí.

III.1. Princípy vyplývajúce z judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva:

12. Ústavný súd v zhode s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v prvom rade poznamenáva, že vzájomná prítomnosť rodiča a dieťaťa predstavuje základný prvok rodinného života, ktorý je chránený čl. 8 dohovoru (pozri rozsudky ESLP Monory proti Rumunsku a Maďarsku z 5. 4. 2005, sťažnosť č. 71099/01, Iosub Caras proti Rumunsku z 27. 7. 2006, sťažnosť č. 7198/04).

13. V citlivej oblasti rodinných vzťahov je štát nielen povinný zdržať sa opatrení, ktoré by bránili efektívnemu výkonu práva na rodinný život, ale v závislosti od okolností každého prípadu by mal prijať pozitívne opatrenia na zabezpečenie účinného výkonu takýchto práv. V tejto oblasti je rozhodujúce, či bola dosiahnutá spravodlivá rovnováha medzi príslušnými protichodnými záujmami – záujmami dieťaťa, dvoch rodičov a verejného poriadku – v rámci miery voľnej úvahy, ktorú štáty v takýchto záležitostiach majú (pozri rozsudok Maumousseau a Washington proti Francúzsku zo 6. 12. 2007, sťažnosť č. 39388/05), majú však na pamäti, že prvoradým hľadiskom a centrom úvah musí byť najlepší záujem dieťaťa (pozri Gnahoré proti Francúzsku, sťažnosť č. 40031/98, bod 59).

14. K naplneniu tohto účelu Haagsky dohovor vychádza z vyvrátiteľnej domnienky, že najlepším záujmom dieťaťa je pri jeho neoprávnenom premiestnení alebo zadržiavaní urýchlené obnovenie *statusu quo ante*, teda zaistenie promptného návratu dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu (keďže miestom obvyklého pobytu dieťaťa je miesto, kde má dieťa rodinné, sociálne, osobnostné a kultúrne zázemie a väzby), aby sa zamedzilo tomu, že faktická situácia, ktorá bola pôvodne protiprávna, bude z právneho hľadiska zhojená, a aby o otázkach rodičovskej starostlivosti rozhodovali príslušné súdy v mieste obvyklého bydliska dieťaťa v súlade s čl. 19 Haagskeho dohovoru (už citovaný Maumousseau a Washington proti Francúzsku, body 69 až 83 alebo tiež I. ÚS 254/2022). Výnimku predstavujú prípady, na ktoré pamätá čl. 12, čl. 13 a čl. 20 Haagskeho dohovoru.

15. Inherentnou súčasťou najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je totiž jeho právo na to, aby nebolo odtrhnuté od jedného rodiča a zadržiavané druhým rodičom, ktorý sa domnieva, že jeho práva majú väčšiu váhu než práva dotknutého dieťaťa. Dieťa nemôže byť považované za vlastníctvo rodičov, ale musí byť k nemu prístupované ako k jednotlivcovi s vlastnými právami a potrebami (už citovaný rozsudok Maumousseau a Washington proti Francúzsku, bod 68). Spory či nezhody medzi rodičmi nie je možné riešiť tým, že jeden z rodičov bez vedomia a súhlasu druhého rodiča, resp. akéhokoľvek právoplatného rozhodnutia súdu odíde alebo zotrúva spoločne s maloletým dieťaťom v inom štáte, než je štát obvyklého pobytu dieťaťa, a tým znemožní druhému rodičovi výkon jeho rodičovských práv. Takému konaniu nemožno priznať právnu ochranu, keďže ním dochádza k vážnemu zásahu do práv druhého rodiča, preto je žiaduce, aby následky tohto konania boli pokiaľ čo možno najrýchlejšie odstránené rozhodnutím o nariadení návratu dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu. Haagsky dohovor sleduje práve tento účel.

16. Z napísaného je zrejmé, že Haagsky dohovor nie je len technickým, hodnotovo neutrálnym právnym predpisom určujúcim prostredníctvom kolíznych noriem právomoc súdov členských štátov. Ide o právny nástroj, ktorého cieľom je bojovať proti rozmnoženiu prípadov medzinárodných únosov detí a jeho primárnym účelom je zabezpečenie ochrany najlepšieho záujmu

dieťaťa a jeho hmotných práv a vzhľadom na tento účel je potrebné vykladať jednotlivé jeho ustanovenia. Najlepší záujem dieťaťa sa nezhoduje so záujmami otca alebo matky okrem prípadov, keď nevyhnutne zdieľajú určité kritériá súvisiace s individuálnou osobnosťou dieťaťa, jeho pôvodom a konkrétnou situáciou. Nemožno ich však chápať totožne bez ohľadu na to, či súd skúma žiadosť o návrat dieťaťa podľa Haagskeho dohovoru alebo rozhoduje vo veci starostlivosti o dieťa – takéto konanie totiž nie je v zásade spojené s cieľom Haagskeho dohovoru.

17. V kontexte konania o návrat dieťaťa podľa Haagskeho dohovoru, ktoré je teda odlišné od konania vo veciach starostlivosti o dieťa, musí byť pojem najlepší záujem dieťaťa posudzovaný v rámci výnimiek ustanovených v Haagskom dohovore. Tieto výnimky sa týkajú uplynutia času (článok 12), podmienok použitia dohovoru [článok 13 písm. a)] a existencie „vážneho rizika“ [článok 13 písm. b)], ako aj súladu so základnými princípmi dožiadaného štátu týkajúcimi sa ochrany ľudských práv a základných slobôd (článok 20). Túto úlohu plnia v prvom rade vnútroštátne orgány dožiadaného štátu, ktoré majú okrem iného výhodu priameho kontaktu so zúčastnenými stranami (rozhodnutie veľkého senátu ESĽP vo veci X proti Lotyšsku z 26. 11. 2013, sťažnosť č. 27853/09, bod 101).

18. Priamo z čl. 8 dohovoru, ako aj zo samotného Haagskeho dohovoru ustanovujúceho výnimky z pravidla urýchleného návratu do krajiny obvyklého pobytu vyplýva, že návrat nemôže byť nariadený automaticky alebo mechanicky, ale vždy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci.

19. Žiadosť o návrat dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu možno zamietnuť len na základe v Haagskom dohovore striktno vymedzených výnimiek, ktorých naplnenie musí byť podložené závažnými, objektívnymi a preukázateľne existujúcimi dôvodmi sledujúcimi najlepší záujem dieťaťa (už citovaný X proti Lotyšsku, bod 97). Tieto výnimky však musia byť vykladané reštriktívne. Súdy sú však povinné reálne a explicitne sa zaoberať skutočnosťami svedčiacimi o potrebe aplikovať výnimku z nariadenia návratu a tieto skutočnosti musia byť hodnotené v rámci čl. 8 dohovoru (body 100 – 101 a 104 – 106 uvedeného rozsudku) a rozhodnutia súdov musia byť riadne odôvodnené. Dôkazné bremeno pri preukazovaní existencie výnimky z povinnosti navrátiť dieťa do miesta jeho obvyklého pobytu pritom nesie strana, ktorá s nariadením návratu nesúhlasí (rozsudok vo veci K. J. proti Poľsku z 1. 3. 2016, sťažnosť č. 30813/14, bod 64).

20. Výnimka zakotvená v čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru sa vzťahuje len na vážnu hrozbu ujmy na strane dieťaťa, nie rodiča, a týka sa len tých situácií, v ktorých nemožno od dieťaťa spravodlivo a rozumne požadovať, aby znášalo nepríjemnosti spojené s návratom do krajiny jeho obvyklého pobytu (napr. K. J. proti Poľsku, cit. vyššie, bod 64; Maumousseau a Washington proti Francúzsku, cit. vyššie, body 69 a 73). Rovnako ani samotný nesúhlas dieťaťa s návratom nevyhnutne nezakladá prekážku nariadenia jeho návratu do krajiny obvyklého pobytu (rozsudok vo veci Raw a ostatní proti Francúzsku zo 7. 3. 2013, sťažnosť č. 10131/11), pretože je predovšetkým na vnútroštátnych orgánoch, aby posúdili, či je v jednotlivých prípadoch potrebné názor dieťaťa zohľadniť; k čomu majú určitý priestor na úvahu (rozsudok vo veci Gajatani proti Švajčiarsku z 9. 9. 2014, sťažnosť č. 43730/07).

III.2. Posúdenie konkrétneho prípadu sťažovateľky:

21. V kontexte uvedených všeobecných východísk vyplývajúcich z relevantnej judikatúry ESLP a sťažnostnej argumentácie (zhrnutej v bodoch 6 až 10 tohto uznesenia), ktorá po vecnej stránke v zásade kopíruje odvolacie námietky sťažovateľky uplatnené proti uzneseniu okresného súdu, sa ústavný súd zamerlal na posúdenie, či súdy konajúce vo veci sťažovateľky nastolili pri rozhodovaní spravodlivú rovnováhu medzi súperiacimi záujmami maloletých detí, ich rodičov, verejného poriadku a dostatočne zohľadnili najlepší záujem detí a na tento účel podrobne posúdili celkovú rodinnú situáciu.

22. V konaní nebolo sporné, že krajinou obvyklého pobytu maloletých detí sú Spojené štáty americké, štát Florida, kde maloletá ██████ vyrastala od svojich štyroch mesiacov (jej miesto narodenia je Dubaj), maloletá ██████ sa tam narodila a rodičia si založili centrum svojho života najprv v spoločnej a neskôr v oddelených domácnostiach. Obe maloleté deti majú americké občianstvo a boli súčasťou zdravotného systému USA. Pred ich neoprávneným premiestnením sťažovateľkou na územie Slovenska otec participoval na ich výchove, vykonával svoje rodičovské práva v zmysle uzavretej rodičovskej dohody o osobnej starostlivosti. Na základe právoplatného rozsudku o rozvode manželstva z 11. februára 2022, ktorého súčasťou je rodičovský plán, nadobudol otec vo vzťahu k maloletým deťom výlučnú rodičovskú zodpovednosť.

23. Sťažovateľka v podstatnom namieta, že konajúce súdy nesprávne posúdili dôvody na nenariadenie návratu maloletých detí do USA v zmysle čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru a nezohľadnili dostatočne najlepší záujem maloletých detí. Odvolávajúc sa na závery súkromného znaleckého posudku PhDr. Marty Halašovej, PhD., a psychologické vyjadrenia Centra poradenstva a prevencie Lučenec, tvrdí, že maloletým deťom hrozí v prípade ich odchodu do USA vážna psychická ujma, pretože na Slovenku, ktoré považujú za svoj domov, majú vytvorené stabilné rodinné a sociálne zázemie a v dôsledku dlhotrvajúceho návratového konania (takmer dva roky a štyri mesiace) sa zžili s týmto prostredím. Súčasne by im nenapraviteľnú ujmu spôsobilo a priviedlo ich do „neznesiteľnej situácie“ ich odlúčenie od sťažovateľky, ktorej nebolo udelené oprávnenie na vstup do USA, kde jej zároveň hrozí trestné stíhanie pre medzinárodný únos detí.

24. Po oboznámení sa s dôvodmi napadnutého uznesenia ústavný súd nemôže prisvedčiť námietke sťažovateľky, že konajúce súdy nezohľadnili najlepší záujem maloletých detí a nedostatočne zistili skutkový stav, čo sa týka existencie rizík v prípade nariadenia návratu do krajiny ich obvyklého pobytu. Podľa názoru ústavného súdu konajúce súdy vykonali náležité šetrenie sťažovateľkiných tvrdení, zaoberali sa ňou predloženými dôkazmi a pri interpretácii a aplikácii čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru rešpektovali požiadavky detailného preskúmania celej rodinnej situácie a náležitým spôsobom prihliadali na konkrétne okolnosti prípadu. Krajský súd (rovnako ako okresný súd) nezistil žiadne dôvody na aplikáciu výnimiek odôvodňujúcich odmietnutie nariadenia návratu maloletých detí do miesta ich obvyklého pobytu v zmysle Haagskeho dohovoru, pričom akcentoval, že vážne nebezpečenstvo musí preukázať ten rodič, ktorý dieťa neoprávnene premiestnil a odmieta zabezpečiť jeho dobrovoľný návrat. Nestačí pritom iba tvrdenie, že takéto nebezpečenstvo existuje, ale rodič ho musí podložiť relevantnými dôkazmi. Žiadne poznatky tohoto druhu v predmetnom návratovom konaní však najavo nevyšli. K argumentácii sťažovateľky, že návrat do USA spôsobí maloletým deťom závažnú psychickú ujmu, čo podľa sťažovateľky vyplýva zo záverov predloženého znaleckého posudku a vyjadrení Centra poradenstva a prevencie

Lučenec, krajský súd zdôraznil najmä tú skutočnosť, že psychologické vyšetrenie detí sa realizovalo bez prítomnosti otca a len na základe informácií poskytnutých sťažovateľkou, preto v ňom absentuje celkové posúdenie pomerov vo vzťahu k oboj rodičom. Závery znalkyne týkajúce sa hrozby vzniku ujmy v dôsledku navrátenia detí do USA krajský súd vyhodnotil zhodne s okresným súdom ako príliš všeobecné, keďže v každom prípade odlúčenia dieťaťa od rodiča – únoscu, s ktorým má dieťa bezprostredný kontakt, bude znalec logicky konštatovať riziko existencie určitej ujmy (bod 28 napadnutého uznesenia).

25. K uvedeným záverom nemá ústavný súd žiadne výhrady. V tejto súvislosti už judikoval, že každá zmena sociálneho a kultúrneho prostredia pri návrate do inej krajiny (aj keď krajiny obvyklého pobytu dieťaťa) predstavuje určité riziko vzniku sociálnych a kultúrnych záťaží pre dieťa, avšak s týmto rizikom je potrebné objektívne počítať a formulácia čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru uvedené akcentuje, keď pripúšťa nenariadiť návrat dieťaťa rozhodnutím súdu do krajiny obvyklého pobytu len v prípade existencie vážneho nebezpečenstva (a teda nie všeobecného, potenciálneho alebo v miere predpokladaného a logického) fyzickej alebo duševnej ujmy (a teda nie vo vzťahu k nezačleneniu do sociálneho či kultúrneho prostredia samému osebe) alebo privedenia dieťaťa do neznesiteľnej situácie (musí ísť o situáciu, ktorá má reálny potenciál ohroziť mravný vývoj dieťaťa alebo ktorá vystavuje dieťa reálnemu strádaniu po stránke nedostatku pre život nevyhnutných predpokladov – strava, ošatenie, bývanie, vzdelanie a pod.) (m. m. II. ÚS 282/2017).

26. Je zrejmé, že konajúce súdy žiadnym spôsobom nespochybnili silnú vzťahovú väzbu oboch maloletých detí k sťažovateľke ako matke, no za ujmu uvedenú v čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru nepovažovali len samotnú separáciu detí od sťažovateľky zodpovednej za protiprávne odňatie detí. Uvedený záver plne korešponduje s judikatúrou ESĽP, podľa ktorej odlúčenie dieťaťa od rodiča – únoscu, hoci môže byť pre dieťa náročné, samo osebe automaticky nespĺňa test vážneho rizika podľa čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru (pozri rozsudok vo veci G. N. proti Poľsku z 19. 7. 2016, sťažnosť č. 2171/14, bod 61; rozsudok G.S. proti Gruzínsku z 21. 7. 2015, sťažnosť č. 2361/13, bod 56). Je teda nevyhnutná existencia ďalších konkrétnych špecifických okolností, ktoré by tento záver o existencii vážneho nebezpečenstva odôvodňovali. V tomto prípade nesie dôkazné bremeno osoba, ktorá dieťa neoprávnene premiestnila alebo zadržala (m. m. I. ÚS 304/2018).

27. Zo sťažovateľkou predloženého znaleckého posudku pritom okrem iného vyplýva schopnosť oboch maloletých detí adaptovať sa bez ťažkostí na nové sociálne prostredie, nebola u nich diagnostikovaná žiadna duševná porucha, v dôsledku ktorej by hrozilo, že sa obe deti po návrate dostanú do neznesiteľnej situácie v zmysle čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru.

28. Pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že v dôsledku zdĺhavého postupu konajúcich súdov došlo k tomu, že plynutím času sa obe maloleté deti integrovali v novom prostredí, ktoré nie je v ich záujme opätovne narúšať, ústavný súd konštatuje, že akceptovaním uvedeného by došlo k popretiu primárneho účelu Haagskeho dohovoru. Tým je zabrániť tomu, aby rodič, ktorý dieťa protiprávne odviezol alebo zadržoval, profitoval zo svojho protiprávneho konania a faktického stavu, ktorý jednostranne vytvoril, a to plynutím času, čo je v rozpore s konceptom najlepšieho záujmu dieťaťa (pozri rozsudok G.K. proti Cyprus z 21. 2. 2023, sťažnosť č. 16205/21, bod 53). Hoci na jednej strane je nutné súhlasiť so sťažovateľkou, že dĺžka návratového konania nespĺňala v posudzovanej

veci požiadavku urgentnosti, ktorú tak ústavný súd, ako aj EŠLP v súvislosti s týmto osobitným typom konaní neustále akcentuje, na strane druhej nebolo možné ignorovať, že dĺžku konania ovplyvnila potreba vykonania rozsiahleho dokazovania na účel zistenia skutočného stavu veci, predovšetkým posúdenia vznesených námietok sťažovateľky o riziku existencie ujmy u maloletých detí v zmysle čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru a nesúhlas účastníkov s tým, aby sa vo veci rozhodlo bez pojednávania. Napokon, bola to práve sťažovateľka, ktorá profitovala zo zdĺhavého súdneho konania, keďže od jej odchodu z USA maloleté deti žili iba s ňou a kontakt s ich otcom bol minimálny. Ústavný súd súčasne nemohol prehliadnuť postoj sťažovateľky v konaní vyznačujúci sa pasivitou a zjavne účelovým konaním, ktorého cieľom bolo dosiahnuť vytvorenie rôznych prekážok pre vycestovanie do USA. Svedčí o tom predovšetkým uvedenie zámerne nepravdivých údajov v žiadosti o udelenie ESTA víz, v dôsledku čoho bola žiadosť sťažovateľky o vstup na územie USA zamietnutá. Zároveň sťažovateľka neposkytla otcovi žiadnu súčinnosť pri podaní návrhu na prijatie náhradného dočasného rodičovského plánu ani v súvislosti s prenájmom bytu v USA (body 42, 90 uznesenia okresného súdu). Jej neochota vrátiť sa (hoc aj dočasne) do USA a spolupracovať s otcom je zrejmá z vyjadrení samotnej sťažovateľky, resp. jej právneho zástupcu počas celého konania, keďže výslovne odmietla požiadať a cestovať na turistické víza či na neprist'ahovateľské víza z dôvodu ich časovej limitácie.

29. Za nepreukázané konajúce súdy vyhodnotili aj tvrdenia sťažovateľky týkajúce sa jej trestného stíhania za únos detí po návrate do USA. Z predložených dôkazov zistili, že príkaz na zatknutie vydaný v rodinnej veci na účel vypočutia sťažovateľky bol 17. novembra 2022 zrušený a podľa floridskeho policajného úradu nie je sťažovateľka trestne stíhaná za žiadny skutok. Poukázali tiež na písomné vyhlásenie otca, ktorý sa zaviazal, že nebude iniciovať trestné stíhanie sťažovateľky, pričom predmetné vyhlásenie bolo predložené aj príslušnému súdu v štáte Florida oprávnenému konať o opatrovníckych právach k maloletým deťom (bod 93 uznesenia okresného súdu). Ani z dôvodov ústavnej sťažnosti nevyplýva nič, čo by po návrate maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu objektivizovalo hrozby, ktoré sťažovateľka formulovala v priebehu konania pred všeobecnými súdmi.

30. Podľa názoru ústavného súdu sa konajúce súdy relevantne, zrozumiteľne a logicky vysporiadali so všetkými tvrdeniami sťažovateľky, ktorými zdôvodňovala aplikáciu výnimky z pravidla nariadenia návratu maloletých detí v zmysle Haagskeho dohovoru, pričom v tomto smere svoje rozhodnutia dostatočne a adekvátne zdôvodnili. Argumenty sťažovateľky preto krajský súd zhodne s okresným súdom vyhodnotil ako nedostatočné pre nenariadenie návratu maloletých detí v zmysle čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru (bod 42 napadnutého uznesenia). Bez významu pritom podľa ústavného súdu nie je v posudzovanej veci skutočnosť, že konajúce súdy podmienili nariadenie návratu maloletých detí splnením záruk zo strany otca spočívajúcich v materiálnom zabezpečení detí aj sťažovateľky minimálne po dobu šiestich mesiacov (úhrada cestovných nákladov spojených s návratom, úhrada nákladov na bývanie, stravu, dopravu, zdravotné poistenie, mesačnej finančnej podpory 900 dolárov) a tiež v realizácii opatrení potrebných na adaptáciu maloletých detí po ich návrate do USA vrátane psychologickej terapie a poradenstva pre maloleté deti u miestnych odborníkov na duševné zdravie.

31. Sťažovateľka ďalšou námietkou krajskému súdu vytýka, že aproboval postup okresného súdu, ktorý zamietol jej návrh na vykonanie znaleckého dokazovania. V súvislosti s touto námietkou ústavný súd uvádza, že všeobecný súd má právomoc vo veci konať, čo zahŕňa aj rozhodnutie o tom,

či a aké dôkazy vykoná. V takomto prípade však nemôže ísť o svojvoľný a neodôvodnený postup. Postup súdu, ktorý nevykonal všetky navrhované dôkazy, však sám osebe neznamená porušenie základného práva na súdnu ochranu. Ak by však všeobecný súd nevykonal dôkaz navrhovaný stranou konania, hoci tento by mal preukazovať rozhodnú skutkovú okolnosť, znamenalo by to porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 168/2019). V okolnostiach posudzovanej veci však o takýto prípad nejde.

32. Mimosporové konanie je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy, ktoré od súdu vyžadujú zistenie skutočného stavu veci, ktoré nie je ohraničené dôkaznou iniciatívou účastníkov konania (tzv. vyhľadávací princíp). Uvedené však neznamená povinnosť súdu vykonať akýkoľvek dôkaz, ktorý účastník mimosporového konania označí na preukázanie svojich skutkových tvrdení (§ 32 ods. 2 CMP). Odmietnutie vykonania znaleckého dokazovania bolo zo strany vo veci konajúcich súdov riadne odôvodnené poukazom na predmet, o ktorý v okolnostiach veci pri rozhodovaní o navrátení maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu ide, ako aj s ohľadom na celkový postoj sťažovateľky, ktorá sa sama rozhodla nevrátiť do USA a na získanie potrebnej autorizácie na vstup do USA nevyložila potrebné úsilie (bod 95 uznesenia okresného súdu, bod 28 napadnutého uznesenia). Vo veci konajúce súdy na návrh sťažovateľky teda reagovali ústavne aprobovateľným spôsobom a ani v tomto smere nemožno dospieť k záveru o porušení ústavných práv sťažovateľky. Do procesu zisťovania skutkového stavu s ohľadom na (ne)vykonanie konkrétneho dôkazu nie je ústavný súd v zásade oprávnený zasahovať (s výnimkou extrémnej svojvôle pri aplikácii právnych predpisov zo strany konajúcich súdov), keďže ide o proces aplikácie jednoduchého práva (podústavného práva) a manažovanie procesu dokazovania patrí výlučne do kompetencie všeobecných súdov (obdobne IV. ÚS 647/2021).

33. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že krajský súd v spojení s okresným súdom skúmali relevantné aspekty pre rozhodnutie o návrhu otca na nariadenie návratu maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu – USA, ich rozhodnutia neporušujú žiadne ústavnoprávne princípy a náležite sa venujú zisťovaniu najlepšieho záujmu oboch maloletých detí a hľadaniu spravodlivej rovnováhy medzi kolidujúcimi záujmami, ktoré boli v danom prípade v hre.

34. V závere ústavný súd poznamenáva, že návrat maloletých detí do USA sa síce môže javiť aj s ohľadom na už uplynutý čas prílišne tvrdý a odporujúci ich prejavenej vôli, avšak v konaní pred všeobecnými súdmi bolo nepochybne preukázané, že sťažovateľka maloleté deti premiestnila na územie Slovenska neoprávnene. Maloleté deti boli iba na základe jednostranného rozhodnutia sťažovateľky vytrhnuté (predovšetkým [REDAKOVANÉ]) zo svojho sociálneho a rodinného prostredia a zázemia, v ktorom žili od svojho narodenia, a len v dôsledku konania sťažovateľky sa museli promptne adaptovať na nové prostredie. Svojím odchodom pritom sťažovateľka závažným spôsobom zasiahla do rodičovských práv otca, ktorému týmto znemožnila osobný kontakt s jeho deťmi a možnosť participovať na ich výchove.

35. V danom prípade teda nebolo zistené nič čo by nasvedčovalo tomu, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky podľa ústavy, listiny a dohovoru, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol v celom rozsahu ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

36. Ústavný súd zároveň nevyhovел ani návrhu sťažovateľky na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, keďže ústavnú sťažnosť odmietol v celom rozsahu

z dôvodov už bližšie ozrejmenej v tomto rozhodnutí. Zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu predbežnej, resp. dočasnej ochrany totiž vyplýva (§ 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pozn.), že pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu prichádza do úvahy vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie.

37. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, neprichádzalo do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu